

Cermodern

Ankara Çağdaş Sanatlar Müzesi ve Güzel Sanatlar Galerisi

Ankara, İstanbul'un son on yıllarda çağdaş sanat alanındaki tırmanan canlılığıyla rekabet edemeyen bir kent. Tüm önemli özel sektör ve kamu yatırımlarını kendinde toplayan İstanbul kültürel açıdan dev imkanlara sahip. Ankara bu duruma bu yıl yeni açılan Cermodern'le anlamlı bir yanıt vermeyi başardı. Erken Cumhuriyet döneminden kalma bir demiryolu tesisini uzun bir ihmal döneminin ardından kapsamlı bir programla yenileyip yeni eklerle geliştirerek bir müze-galeriye dönüştüren Semra Uygur - Özcan Uygur ikilisi, Türkiye'nin mimari açıdan en kaydadeğer çağdaş sanat mekanını gerçekleştirdiler. Başkent'in bu girişimin ardını getirmesi ve modernleşmeci geleneğini hatırlayıp silkinmesi umulur.

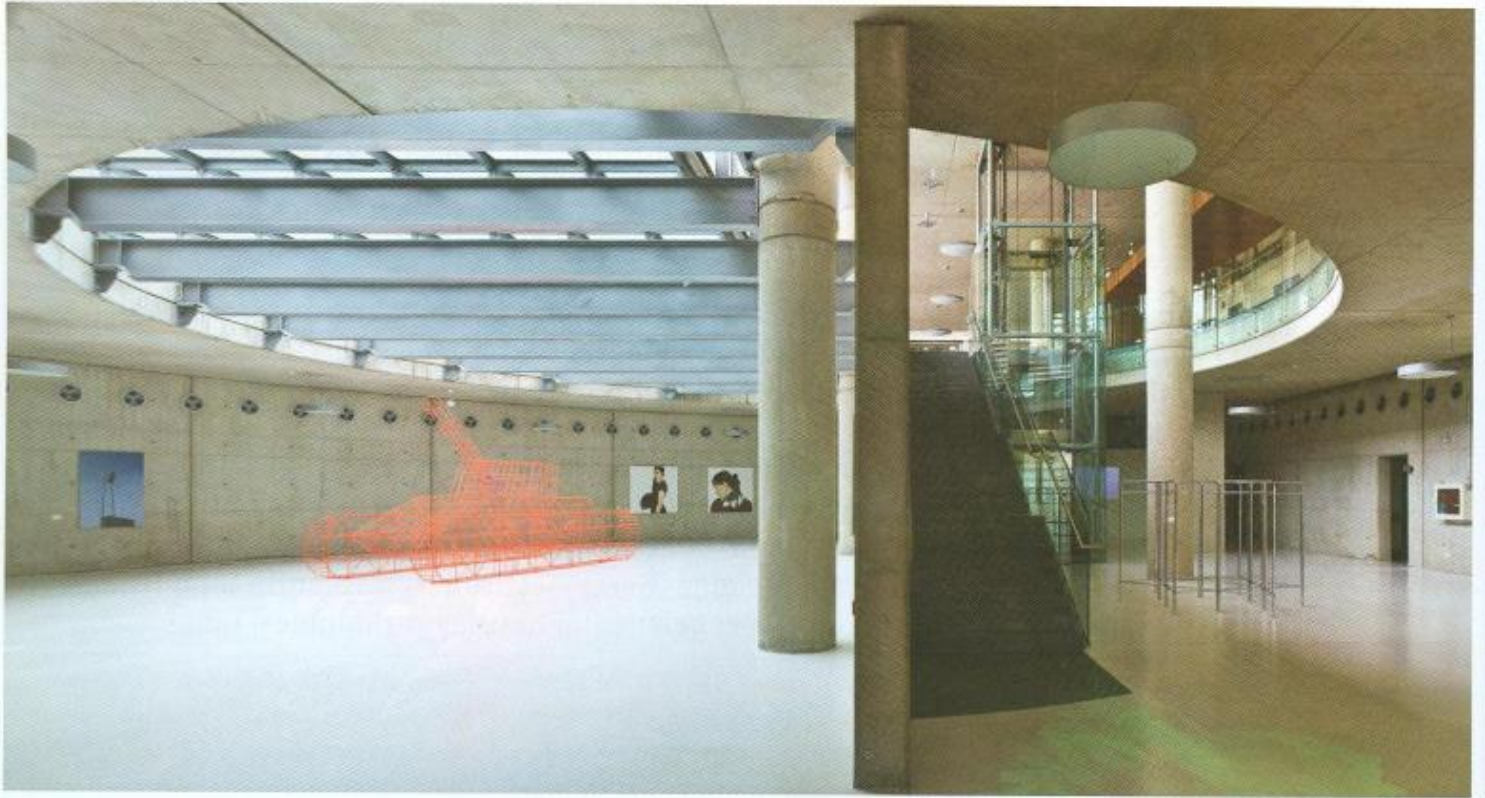
Semra Uygur, Özcan Uygur ■ Yıl 1990, Ankara kent merkezinin önemli bir alanını oluşturan, Sıhhiye'deki AKM 4. Bölge'sinde, Konser Salonu yapılması için karar verildi. Konu 1992'de Atatürk Kültür Merkezi, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Konser Salonu ve Koro Çalışma Binaları adı ile Ulusal Mimari Proje yarışmasına çıkarıldı. Şimdi Cermodern adıyla, Ankara Çağdaş Sanatlar Müzesi ve Güzel Sanatlar Galerisi'ne dönüştürülen cer atölyeleri / tren bakım hangarları yarışma alanı içinde bulunuyordu ve yıkılacağı belirtiliyor, alan içinden geçen demiryolu güzergahının, alan içinde yer değiştireceği bilgisi veriliyordu.

Yarışmada birinci olmuş ve yarışma sonrası Konser Salonu projesine, cer atölyelerinin yıkılacağı varsayımı ile devam ederken, 1995 yılında cer atölyelerinin korunmasına ve Çağdaş Sanatlar Müzesi'ne dönüştürülmesine ilgili kurumlarca karar verildi. Ancak aradan geçen süreçte demiryolu güzergahı değiştirildi ve dört birimden oluşan atölyelerin iki biriminin yarıya yakını yıkıldı.

Rölöve ve restitüsyon çalışmalarından, cumhuriyetin ilk yıllarında (1926-1927) demiryollarının millileştirilmesi sürecinin hemen ardından Türk insanının emeği ile inşa edildiği anlaşılır, üç eşit dikdörtgen birimden oluşan özgün kitle ve onunla uyum içinde olan ikinci dönem hangar binası, mimari değeri ne olursa olsun, Cumhuriyet tarihimiz açısından önemli bir "anı" değerine sahiptir. Her iki dönemde de inşa edilmiş yapılar, dönemin

cephe anlayışını göstermesi, Osmanlı mimarisinden, çağdaş mimariye geçişin bazı öğelerini taşıması, Ankara'daki endüstri arkeolojisinin sınırlı örneklerinden birisi olması, konumu ve yeni işlevi nedeniyle kentsel dönüşümü sağlayabilecek niteliklere sahip olması gibi korumaya değer nitelikler göstermektedir. Her yapıda olması gerektiği gibi, Çağdaş Sanatlar Müzesi de kendi yapıldığı dönemin tasarım ve mekan özelliklerini, yapı teknolojilerini ve çağdaş düşüncüyü yansıtır. Yapılı çevrelerdeki ve yerleşimlerdeki çeşitli yapı türleri de üretildiği dönemlerin özelliklerini taşıyan tarihsel katmanlardan oluşuyor. Yapıların içinde de aynı katmanlaşmayı izlemek olası. Eski kendi özünü kaybetmeden çağın gereklerine uygun biçimde işlevlendirilerek yaşama katılmalı, tarihseli taklit etmeden dönemini ifade etmeli. Eski ile yeninin birlikteliği, içinde zıtlıkları barındırsa da, birbirlerine olan saygılı ve birbirleriyle barışık bir birliktelikle gerçekleşebiliyor.

Çağdaş Sanatlar Müzesi tasarımında da bu ilkelere uyuldu. Korunan yapıların mekansal atmosferi ve fiziki büyüklükleri müze galerileri kimliğiyle örtüştüğünden, iyileştirmeler yapılarak galeri olarak kullanıldı. Çağdaş müzelerin canlı, dinamik mekanlar olarak görülmesi, sergilemenin, oluşturulan düşünceler çerçevesinde sürekli değişim anlayışı ile uyumlu olarak, bu galeriler, bölünmeler ile sabitlenmeden ve mekanın tümünü algılatır şekilde bırakıldı. Çağdaş gereksinimler ve işlev nedeniyle olması gerekli elemanlar mekanın aslına zedelemeyecek şekilde mekanla

bütünleştirildi. İşlevin gerektirdiği teknik ekipmanların yanı sıra yapının ayrılmaz parçaları olan diğer ekipmanlar da sergi mantığı çerçevesinde tasarlanarak kendilerini ifade etmeleri sağlandı.

Kısmen yıkılan ve yeniden yapım olanağı bulunmayan birinci dönem hangar binasının iki özgün biriminin sağlıklılaştırılması, yapının tümünün kimliğini belirleyen bir mimari tutumla ele alındı. Saydam, eğrisel duvar, bir sargı bezi gibi iki eski birimleri sararken, eklenen yapının da eski yapıyla sıkıca bağlanmasını sağladı. Eklenen yeni yapılar, eskilerle barışık birlikteliği

Mal Sahibi: **TC Kültür Bakanlığı**
Tasarım, Uygulama Projesi: **Semra Uygur, Özcan Uygur**
Proje Ekibi: **Ayhan Abanozcu, Güliz Erkan, Necati Seren, Ünsal Susam, Işıl Düzgün, Selen Poyraz**
Restorasyon Danışmanı: **Fuat Gökçe**
Sanat Danışmanı: **Ali Artun**
İnşaat Müh.: **Danyal Kubin**
Makina Müh.: **Bahri Türkmen**
Elektrik Müh.: **Mehmet Yurdakul**
Mesleki Kontrollük: **Semra Uygur, Özcan Uygur**
Yüklenici Firma: **Baki İnşaat**
Şantiye Şefi: **Servet Çokbilen**
Fotoğraflar: **Cemal Emden**

